

SOPHIE ELKAN

”Indiansommar.”

Ur *Dur och moll* (1889)

Det var en förmiddag i Marstrand, en af de sista dagarne i Augusti. Agnes Lind gick med snabba steg framåt kajen. Strax utanför posten mötte hon brefbäraren.

- Förlåt, herr Alm, är det något bref till mig?
- Ja, det är ett.
- Kan jag få det? Tack så mycket.

Ja, det var det rätta! Det var Elin Kronskölds stil på utanskriften och inuti konvolutet låg brevet från *honom*. Nu skulle hon få veta, när han kunde komma, när deras förlofning skulle eklateras och hur lång permission han fått. Hon stoppade in det kära brevet i fickan på den mörkblå bomullsklädningen och höll det fast där, tänk om hon skulle tappa det! Hon ville spara att läsa det, tills hon kommit fram till sin älsklingsplats, en liten bänk borta vid kruthusklipporna, dit hon brukade taga sin tillflykt när hon ville vara ostörd. Som vanligt om förmiddagarne var det ganska tomt åt det här hållet, strömmen af badgäster dref naturligtvis mest åt S:t Erik, societetshuset och bassängerna, märkvärdigt nog tyckte Agnes, då hon såg sig omkring. Hur underbart vackert var här inte just nu! Det låg en lätt gråaktig dimma öfver hafvet, månne solen skulle bryta sig igenom som de föregående

PDF från Litteraturbankens sidor om Shared Reading:

<https://lb.se/bibliotekariesidor/shared-reading/>

Texten är hämtad ur *Dur och moll* (1889):

<https://lb.se/f/ElkanS/t/DurOchMoll/sida/293/etext>

dagarne? Nu var hon vid bänken, som stod i lä under några framskjutande skarpa klippor. Hon tog fram sitt bref och slet upp kuvertet. Åtta, tolf sidor från Hugo, inslagna i systemens bref – ”förklädet”, som de kallade det sinsemellan. Hon lade Elins bref oläst bredvid sig på bänken och tog upp det andra.

”Jag kommer om fjorton dar och har tre veckors permission, hvad jag längtar efter dig! Vi eklatera förlofningen genast, samma dag jag kommer”.

Hon drog ett djupt, lyckligt andetag. Åh, man kände, att det var frisk hafsluft, som strömmade in i lungorna. Hon kysste brefvet många, många gånger.

”När jag kommer, är det väl alldeles tomt i Marstrand”, stod där vidare, ”åtminstone skola vi låtsa som om vi voro ensamma där, du skall visa mig alla dina favoritställen, vi skola vara på sjön hela dagarne, och om aftnarne skola vi sitta på din bänk och beundra utsikten därifrån – egentligen är det min bänk, det var jag, som upptäckte den för några år sedan och visade den för dig – men vi ha aldrig suttit där tillsammans. – – –

Hon lyfte handen och strök liksom smekande öfver bänken, öfver platsen bredvid sig. Ja, där skulle han sitta bredvid henne, o, hvad hon var lycklig, – om fjorton dar!

– Agnes, sitter du och svärmar? Jag kunde väl tro, att du skulle vara i den här trakten, ljud i detsamma en välbekant röst.

Det var unga öfverstinnan Hammarfelt, Agnes’ goda vän, som kom fram bakom klippan. Hon var åtföljd af en äldre herre, en vacker gammal man med gråsprängdt hår och militärisk hållning. Agnes hann endast kasta en flyktig blick på honom. Hennes första impuls hade varit att gömma undan brefvet – men det var inte värdt att försöka. Det var bättre att

se obesvärad ut. Hon samlade hastigt ihop de många, lösa bladen, som lågo bredvid henne på bänken, hon var rädd att Bertha Hammarfelt skulle se, att icke *hela* brevet var skrivet med fruntimmersstil och sade så:

– Jag satt och läste ett bref, som jag just fått från en väninna nere i Småland.

– Och jag kommer med hälsningar från en annan väninna nere i Småland, eller kanske det är densamma? Vill öfverstinnan ha godheten presentera mig?

Hvad hans röst lät bekant!

– Får jag presentera, grefve Kronsköld, fröken Lind.

Agnes blef röd. Det måste vara Hugos farbror, baron Arvid på Sjöinge.

– Jag kommer med hälsningar från min brorsdotter, Elin. När hon hörde, att jag ämnade mig till Marstrand, bad hon, att jag skulle låta föreställa mig för fröken och hälsa ifrån henne. Jag har varit några dagar på Varfsta och kommer direkt därifrån.

– Har baron varit länge i Marstrand?

Agnes kunde knapt få fram den banala frågan. Han kom från Varfsta, hade sett Hugo så nyligen! Nu fick hon vara försiktig, så att hon ej förrådde sig.

– Nej knapt en timme. Jag kom med ångbåten just nu och hade den turen att genast råka fru öfverstinnan, som höll på att leta efter sin väninna och så fick jag lof att följa med.

– Tack så mycket för hälsningarna. Jag har bref från Elin men har inte läst det riktigt. Hur stod det till därnere?

– Tackar, de voro alla friska och glada. Hugo var där öfver söndagen. Fröken känner väl också min brorson från Porla?

– Ja, jag råkade grefve Hugo i Porla. Han var där första terminen i fjol med de andra.

Hon lutade sig ned och tog upp en pappersbit, som hon slitit ur kuvertet, och kastade bort den. Vinden tog den och den fladdrade som en liten ljus fjäril åt hafvet till.

– Vill du inte sitta ned ett ögonblick, Bertha? Jag har tyvärr ingen plats att erbjuda grefven.

– Jag kan mycket väl sitta på den här stenen, bänken är inte afsedd för mer än två.

– Är det inte bra hårdt?

– Åh nej! Det är inte farligt. Hvad här är skönt!

Det var inte bara rösten som påminde om Hugo utan också ögonen, samma djupt liggande mörkblå, svärmiska ögon. Så skulle Hugo se ut, när han blef gammal, långt inne på femtitalet; ungefär så gammal var grefve Arvid.

– Ja, är det icke? Jag gick hit för att se om solen kan bryta sig igenom dimman. Jag tror nog det blir en vacker dag.

– Är det inte vackert som det är? Jag tycker om dimman, som låter alla skarpa konturer tona bort. Det tilltalar mig mer än ett bjärt, glittrande solsken. Men det är sant, det tycker nog inte ungdomen?

– Jo, jag gör det, men jag gjorde det icke när jag var ung. Vid sjutton, aderton års ålder, förstod jag mig icke på en sådan här belysning, jag kunde ej se, att också grått i grått kan vara vackert. Om det ej var glittrande solljus, tyckte jag att det var en ful dag.

– Hör på gamla mormor! Hon fylde förliden månad tjugofem år, inföll öfverstinnan.

– Det måtte varit gudomligt på sjön, fortsatte Agnes tankfullt.

– Ja gudomligt! Man kunde inbilla sig allt möjligt bakom den där luftiga dimman, som man ändå omöjligt kunde genomskåda. Styrde man rätt kurs, skulle man stöta på blindskär eller bar det värkligen af till – –

– Lycksalighetens ö, inföll öfverstinnan skrattande. När man svärmar, skall man göra det med besked. För öfrigt skulle baron ej vara den förste, som hyperboliskt kallat Marstrand för lycksalighetens ö.

– Jaså, hennes nåd moquerar sig öfver mig. Nå ja, jag undrar inte på det, en gammal gråhårsman som jag. Men det ligger i blodet. Vi Kronsköldar ha alltid varit fantaster och svärmare eller stämmingsmänniskor, som det lär heta nu för tiden.

– Stämmingsmänniskor – det var farligt. Således inte trofasta!

Agnes ryckte till. Hvad Bertha var oförsiktig, hvad hon litet frågade efter, om hon sårade eller ej. Agnes visste genom Hugo, hur trofast grefve Arvid varit mot sin döda hustrus minne. Hur kunde det för öfrigt falla Bertha in att skämta med den melankoliske, gamle mannen, som satt där på klippafsatsen bredvid dem och stirrade ut i dimman, som nu började antaga ett gulaktigt skimmer.

– Hennes nåd gör oss orätt, vi äro också trofasta, *för* trofasta kanske, sade han liksom för sig själf.

– Se solen, utbrast Agnes, då dimman på en gång liksom refs itu. Vi ha väntat på solen, och nu kom den. Den väntar aldrig för länge, som väntar på något riktigt godt!

Han vände sig om och såg på henne. Det var en vacker blick som mötte hans.

– Nu är det väl bäst att vi gå hemåt, jag får göra lite toalett, yttrade öfverstinnan, i det hon steg upp.

– Grefve Kronsköld kan inte föreställa sig, hur vackert här är i månsken, sade Agnes, då de gått ett stycke. Nu är det emellertid totalt slut med det. Vi ha inte fullmåne förr än den tionde i nästa månad.

– Hör på astronomen! utbrast fru Bertha.

– Det är inte märkvärdigt att jag vet det, jag såg efter i almanackan igår.

– Damerna äro väl ute och svärma i månskenet.

– Vi brukar göra det, men jag tror inte, att jag hädanefter vill ha Bertha med, hon förstör alltid stämningen, om det är möjligt.

– Ja, jag är inte poetisk i din och grefve Kronskölds genre, men hur skulle jag också bli det? Jag har inga anlag, ingen som uppmuntrar mig, ingen att svärma för.

– Du har ju din man.

– Hvem svärmar för sin man? Jaså, det var sant, jag får väl inte grumla din oskuld. Man *kan* naturligtvis svärma för sin man, men jag kan inte förstå, hvarför man nödvändigt *måste* göra det.

– Hur kan du säga så Bertha, det menar du ju inte?

– Jo, det menar jag, och många med mig, fast de ej ha mod att säga det. Om inte människor i allmänhet vore sådana slafvar af den officiella konvensansen, skulle mycket vara naturligare och inte sämre för det. Det är ju inte något bevis på lättsinne att samtidigt hålla af flera af sina väninnor, hvarför skulle det vara så himmelsskriande att svärma för eller med någon annan än sin man, därför kan man väl ändå hålla mest af honom.

– Bertha!

– Ja, förstår du inte, att *en* människa passar bättre i månsken, en bättre i solsken, en bättre i en balsal, en bättre

på en segeltur, därför kan väl ens man passa bäst för hela lifvet, fast han inte lämpar sig för svärmeri. Jag ser, att jag choquerar grefve Kronsköld alldeles förfärligt.

– Nej, inte alls, det är en mycket angenäm teori för den det passar.

– Och för mig passar den. Jag är också en stämningssmänniska på mitt sätt och jag tror, att det ligger en hel portion gammal slentrian i den där förfärliga ängslan för att ge någon liten atom af sitt själs- eller hjärtelif åt någon annan än den, som en gång med ja och amen fått löfte om det hela. Saken är den, att vi äro för rädda. För litet säkra på oss själfva.

– På hvarandra, menar väl fru öfverstinnan också? Det är inte alla, som ta en sådan där ”stämning” för hvad den värkligen är.

– Nej, men det är männens skuld. De äro för egenkära, för litet – ja, det är det samma – det här samtalet är inte för barn och ungdom Nu är jag hemma! Tack för angenämt följe. Apropos, om grefven inte gjort upp något annat sällskap, så fins det plats vid vårt bord på Alphyddan.

– Jag tackar. När spisar herskapet?

– Klockan fyra. Hvart skall du hän Agnes? Jaså bada.

Adjö så länge.

– Jag går hem först.

– Får jag följa fröken?

– Ja, gärna, det är inte så särdeles långt.

– Har fröken länge varit bekant med öfverstinnan Hammarfelt? frågade han under det de gingo framåt kajen.

– Vi ha varit skolkamrater uppe i Norrland. Men vi ha inte råkats på många år förr än nu.

– Jag är barndomsvän med hennes man. De äro nu mina närmaste grannar nere på landet. När man hör öfverstinnan, skulle man icke kunna ana, hvilket lyckligt äktenskap det är.

– Ja, är det inte sant? Jag förstod mig i början alls inte på det. Jag trodde Bertha var olyckligt gift, när jag hörde henne säga sådana där besynnerliga saker. Men det är tvärtom. Jag begriper i alla fall inte riktigt, om hon menar, hvad hon säger eller ej.

– Jo, det gör hon för ögonblicket, som teori. Hon är värkligen en stämningsmänniska och så far det igenom hennes lilla fantastiska hufvud en sådan där idé, som hon sedan utarbetar i de aldra yttersta konsekvenser, jag tror värkligen endast som idé. Möjligen har hon också någon gång svärmat för någon annan än sin man. Och det är det, hon vill ha fram. Hon är så ytterligt sanningskär, att det pinar henne att segla under falsk flagg, äfven om andra göra det. Det är ett modigt fruntimmer.

– Ja, det är därför, man tycker så mycket om henne. Här bor jag. Vi råkas vid middagen. Mamma och jag äta vid samma bord som Hammarfelts. Adjö till dess!

Hon sprang upp för den knarrande trätrappan, medan han gick vidare. Nej, hvad det var för en förtjusande flicka! tänkte han – sådana vackra, uttrycksfulla ögon och hur lätt han hade haft att tala med henne. Det var ett slags oförklarlig sympati, han kände för henne. Måne Elin talat med henne om honom? Hvad hon var söt, när hon talade om sin ålder, ”när jag var ung”. Tjugofem år! Herre Gud och han närmare sexti! Det var något han aldrig brukade tänka på, han var ju kry och rask, kunde rida flera mil om dagen, tålde vid alla strapatser, gick på jakt som förr. Och de känslor, som göra att man vill vara ung, de voro ju för länge sedan döda

inom honom, det var ett avslutadt skede sedan hustruns tragiska bortgång. Hans ansikte återtog sitt vanliga stilla, melankoliska uttryck, det var ju också en förbigående stämning.

Agnes fann modren på balkongen, då hon kom upp.

– Nå? utbrast denna, i det hon vände sig om.

– Han kommer den elfte och har permission i tre veckor.

Han skrifver, att föräldrarna voro nöjda och att de vänta oss till Varfsta, när vi resa härifrån.

– Då är du väl riktigt glad?

– Glad är inte ordet – jag är så lycklig, så lycklig!

Apropos, vet mamma, hvem jag råkade just nu med Bertha?

– Hur kan jag veta det?

– Hugos farbror, grefve Kronsköld på Sjöinge. Han följde mig hit. Mamma kan icke tänka sig, hvad han är lik Hugo. Precis samma ögon och samma organ. Jag skulle kunna höra honom tala hela dagen igenom. Han har något så svårmodigt, så melankoliskt öfver sig, man skulle vilja ta' hans gamla, grå hufvud mellan sina händer och kyssa honom på pannan.

– Nå ja, den lusten kommer du nog att kunna tillfredsställa, när han blir din farbror. Tror du han vet om det?

– Nej, det tror jag inte. Åtminstone kunde jag ingenting märka, men han var mycket vänlig och treflig.

– Du kan vara öfvertygad om, att han vet det. Talade han något om Hugo?

– Ja, han hälsade från Varfsta. Hugo hade varit där på samma gång som han.

– Ser du! Jag är säker på att han vet det. Men han kan naturligtvis icke låtsas om något.

– Inte jag håller, det är omöjligt. Emellertid skall jag ha honom att tala om Hugo. Jag kommer nog att råka honom mycket. Bertha har erbjudit honom plats vid vårt bord.

Och de voro mycket tillsammans de blifvande släktingarne, så som man är tillsammans på badorter. Kronsköld blef allt mer och mer intagen af Agnes, det smickrade honom som man och som gammal man, att hon tycktes föredraga hans sällskap framför andras. Han såg med hvilken förtjusning hon lyssnade på hans beskrifning öfver sina jakter med brorsönerna, öfver lifvet på Varfsta och Sjöinge. Han frågade sig ofta, hvad han egentligen kände för denna unga flicka. Var det väl möjligt, att han åter skulle kunna älska, att han ej var för gammal för lyckan! Men han ville ej öfverrumpla henne, kanske visste hon ej, *hur* gammal han var, och att han var enkling. Han bedrog henne möjligtvis ofrivilligt genom att tala om sina ungdomliga sysselsättningar, genom sin liflighet, när han var i hennes närhet. Kanske visste hon ej, hvad han gått igenom, att han var tungsint och grubblande, att det endast var under dessa tvenne veckor, han liksom lefde upp igen. Nej han ville icke bedraga henne. Hon skulle se klart, hvad han hade att bjuda henne. – Vid första tillfälle skulle han söka få visshet. – –

Hon å sin sida blef allt mer och mer öfvertygad om, att baron Kronsköld visste om hennes förlofning, att det var därför han intresserade sig för henne; det var ju helt naturligt att han ville lära känna henne, som så snart skulle bli medlem af deras familj. Snart, snart!

* * *

De fjorton dagarne voro gångna – det var aftonen före Hugos ankomst.

De sutto åter på den smala, förfallna bänken under kruthusklipporna. Denna gång ensam, öfverstinnan var på utflykt – det var sista tillställningen på sommaren.

– Hvarför följde inte fröken Agnes med till Backudden?

– Jag hade ingen lust. Jag tycker att det är så tråkigt på de där utflykterna. Det är mycket bättre här.

– Ja, nog tycker jag det. En sådan härlig höst vi fått!

– Kallar grefven detta för höst, det är ju en riktig ”indiansummer”, för att begagna ett engelskt uttryck. Bättre, skönare än själfva sommaren.

– Ja, det är sant, bättre, skönare, därför att man ej egentligen har rättighet att vänta det, att man fått det liksom till skänks från ofvan. Jag har aldrig tänkt mig något sådant. Måne det alltid är så i Marstrand?

– Det tror jag inte. Jag har åtminstone aldrig upplefvat det.

– Jag förmodar att dimman, som vi haft hvarenda dag, har något med saken att göra.

– Det är nog inte omöjligt. Jag undrar, om man skulle bli melankolisk i en sådan dimma, i fall man vore olycklig.

– Är fröken Agnes lycklig?

– Ja. Och grefven själf? fortsatte hon, nästan tvekande.

– Jag har inte känt mig så lycklig på många många år, hur många vet jag knapt, om jag vågar säga. Fröken har kanske ingen aning om, hur gammal jag är?

– Jo. Det är väl inte så fasligt gammalt.

– Kanske Elin också berättat min historia?

– Jag har hört, hur grefven miste sin hustru.

– Att hon drunknade. Ja, men fröken vet icke på hvad sätt. Vi hade varit på Varfsta öfver julen. Fröken vet ju att Sjöinge ligger midt emot Varfsta på andra sidan sjön. Vi skulle fara hem igen öfver isen. Min hustru hade varit rädd på ditvägen och ville att vi skulle taga omvägen kring sjön. Jag, – jag var ung den tiden – trodde att det var bara fruntimmerspjåsk och yrkade på, att vi skulle köra hem samma väg – –

Han hade lagt ena handen öfver ansiktet; det var, som såge han den hemska synen framför sig. Hans andra hand låg knuten i hans knä. Agnes lade sin lilla, hvita hand öfver den och sade:

– Gråt inte, det är så hemskt att se en man gråta!

– Jag skall inte gråta, jag vet inte, hvad som kommer åt mig i afton, men jag gråter inte af sorg, det är som om något smälte kring mitt hjärta. Gud välsigne dig för ditt deltagande!
– Han förde hennes hand upp mot sina läppar och kysste den.

– Ser fröken Agnes, den tanken att hon inte ville fara – och att jag inte kunde rädda henne – att jag lefde och hon dog. – Åh, du vet inte, hurudant mitt lif varit sedan dess! Jag grubblar jämt och ständigt öfver det och jag har inte kunnat lätta mitt hjärta för någon. Men med dig kan jag tala. – Jag drömde om dig i natt, Agnes. Att du stod vid vaken och drog mig upp – och jag bad dig, låt oss dö tillsammans, det är kanske det bästa! Förlåt mig, förlåt att jag upprör dig!

– Tänk icke på mig. Ack om jag kunde hjälpa, kunde trösta!

– Trösta, om du visste, hvad du varit för mig denna tid, hvad du är för mig nu! Jag tackar Gud, att jag råkat dig, att jag lärt känna dig. Hvem vet? Kanske drager du upp mig? Om jag bara inte vore så tungsint, så gammal!

– Hvad bryr jag mig om det. Just därför. Jag skall bevisa det, hoppas jag snart, snart!

– Menar du, hvad du säger?

– Vänta bara ett par dagar, så skall jag riktigt visa hur innerligt jag menar det! Det kan inte vara svårt att trösta den, som man under så kort tid fått så kär.

– Tack, tack!

– Men tala inte om att dö. Lifvet är ju så härligt, så skönt, så rikt, så lyckligt!

– Tycker du det, Agnes?

– Om jag tycker det!

– Kom hit i morgon, så att jag får tala med dig, får allt fullkomligt klart!

– Det är ju klart, jag har redan några dagar anat, att grefven visste det!

– Visste det! Jag hoppades, men säker kunde jag ju inte vara.

– I morgon kan jag inte komma. Grefve Kronsköld får nog veta orsaken innan kvällen.

– Grefve Kronsköld – inte är det så, du tänker på mig, Agnes?

– Nej, det är det inte. I öfvermorgon skall jag inte säga det mer!

– Får jag kyssa dig på pannan i dag – i morgon kanske - - -

– På mun. Ja visst.

Han lutade sig ner och kysste henne på pannan. Så gick han.

Agnes satt kvar ännu en stund. Stackars gamle man, hvad han var upprörd, när han talade om sin hustru. Hon skulle försöka bli honom en tröst, hon visste ej rätt hur, men – när hon redan efter hvad han sagt nu kunnat vara något för

honom, hur mycket mer då – sedan! Och hur grannlaga hade han ej låtit henne förstå, att han visste om hennes förlofning med Hugo! Hur vänlig, han hade varit mot henne, hvad han var för en älskvärd, gammal man, så sympatisk och så lik Hugo, om Hugo vore gammal. Åh, i morgon skulle han komma! Hon var bestämdt den lyckligaste människa på jorden! I morgon, i morgon!

Grefve Kronsköld hade gått hem, han tålde ej vid mer sinnesrörelse i dag, han skulle ej försöka råka henne i afton. Åh, hvad han var lycklig. Var ej en sådan lycka, tusen gånger djupare, starkare, när den kommer öfver en så här, som från ofvan, när man ej längre är ung – när man trott sig vara dömd att resignera. Hvilket uttryck hade det ej legat öfver hennes underbara grå ögon, när hon sagt: hvad bryr jag mig om det! Hvad brydde hon sig om, att han var melankolisk, tungsint, grubblande. Sådan var kärleken. Ditt lif skall varda mitt lif! Hur fint sade hon ej ofta sitt ”när jag var ung”, hon stälde sig i jämbredd med honom, hon ville ej, att han skulle känna sin ålder såsom något hinder. Men han var inte gammal, nej han var inte gammal, han var tillräckligt stark att bära sin unga hustru på sina armar genom lifvet. Han hade fått kyssa hennes panna i dag – i morgon – oh, i morgon!

Klockan var nio följande morgon. Det var en härlig solskensdag. På kajen stod öfverstinnan Hammarfelt och väntade på ångbåten, som långsamt gled fram mellan de grå klipporna därborta.

– Jaså, grefve Kronsköld kommer för ovanlighetens skull ner och tar emot ångbåten. Väntar grefven någon?

– Nej, hvem skulle jag vänta? Det lär väl icke vara många passagerare med i dag, det är inte många som ana att

Marstrand är härligast på eftersommaren. Men väl är det, annars skulle man kanske ej få vara i fred.

– Nej, det är nog sant. Har baron råkat fröken Lind?

– Nej, har hon skolkat från morgonpromenaden?

– Ja, första gången på hela sommaren. Grefve

Kronsköld får akta sig. Stå inte så nära kajen. Nu kasta de ut trossen!

– Tack, det är inte farligt.

– Nej, men se hvem som står däruppe på öfversta däck. Hugo Kronsköld i egen person. Visste grefven, att han skulle komma.

– Nej – ja det är värkligen Hugo. Det var märkvärdigt!

– Ah, nu går det ett ljus upp för mig, utbrast öfverstinnan. Nu förstår jag. Grefven har haft förtroendet – och kunnat tiga som en hel karl. Intet under, att ni haft så mycket att säga hvarandra. Nu kan jag leta mig till orsaken, hvarför Agnes försummat promenaden i dag. Åh!

– Jag – jag –

– Det tror jag inte. Agnes kunde gärna anförtrott sig till mig också. Nu skall jag vara grannlaga och försvinna, så att grefven får välsigna sin brorson. Landgången är redan ute. Au revoir!

Gick hon? Ja. Han stod där alldeles förvirrad. Marken gungade under hans fötter. Det var som om han blifvit skjuten i hjärtat – det gjorde ej ondt ännu, – inte ännu. Han kunde ej sansa sig. Han förde handen till pannan. Alla föremålen började gå rundt för honom, skulle han falla?

– Goddag farbror Arvid, ljöd i detsamma en glad röst bredvid honom. Hur mår du? Du ser blek ut. Är Marstrandsluften så stark?

Grefve Arvid sträckte på sig. Själfbevarelseinstinkten hviskade till honom att ej förråda sig, ingen anade något. Gudskelof! Nu berodde det på honom själf.

– Tack skall du ha Hugo, jag mår bra. När beslöt du dig för att komma hit?

– Det har jag beslutat mig för länge sedan. Jag väntade bara på permission.

– Du ser glad och frisk ut.

– Skulle väl det, när man kommer för att eklatera sin förlofning! Jag är så glad, att du tycker om henne. Hon är alldeles intagen i dig. Jag borde egentligen vara svartsjuk, men det är jag inte. Man får väl lof att vara ädelmodig, när man är så lycklig. Är hon inte förtjusande?

– Jo. Jag gratulerar dig.

– Tack, tack. Du ursäktar ju, att jag är så oartig och springer ifrån dig? Vi råkas sedan.

Grefve Arvid gick långsamt framåt längs kajen hem till sitt lilla rum, som han tagit för den vackra, fria utsiktens skull. Det var en klar dag med lagom segelvind, men det hade blåst på förnatten, så att bränningarna slog högt upp på klippan med den röda fyrvaktarestugan – – –

Han satte sig i soffan och betäckte ansiktet med sina händer.

Så, detta var uppvaknandet efter hans sköna dröm! Hvad hon känt för honom hade endast varit deltagande för en gammal, sorgsen man, en nära släkting till hennes trolofvade. En gammal man, ja han var en gammal man, fast han känt så ungt, så varmt! När han i tankarne genomgick deras sista samtal märkte han, hur de missförstått hvarandra. Gudskelof, hon anade ingenting, han hade ej hunnit göra sig löjlig. Ingen misstänkte något, det hade han märkt på

öfverstinnan – det var en lycka i olyckan, det var väl, att han råkat henne där nere vid båten, att hon genom sina ord förberedt honom, så att han ej förrådt sig för Hugo. Nu var han hos henne! De lyckliga, de älskade hvarandra, voro unga, hade lifvet framför sig! Ett oändligt medlidande med sig själf fylde hans bröst, han lutade sig ner mot bordkanten och brast ut i djupa, tunga, halfkväfda snyftningar – en gammal mans hopplösa, tröstlösa gråt.

Hvarken fru Lind eller hennes dotter syntes till på Alphyddan vid fyra-tiden. De hade låtit hämta middag för tre, sade uppasserskan. Öfverstinnan nickade betydelsefullt till grefve Kronsköld, då hon fick detta besked och skålade med honom, han visste nog hvarför! Han smålog tillbaka.

Efter middagen begaf han sig ut på en lång, lång promenad, öfver St. Erik, på obanade vägar och öfver klippor, han hade aldrig varit så långt förut, men han såg fästningen hela tiden – han kunde icke gå vilse – han skulle väl komma fram någonstans. Och i alla fall, om han rätt gick vilse – hvad gjorde det? Ingen brydde sig om honom, ingen skulle sakna honom! Egentligen hade våra förfäder rätt, som kastade sig ner för en ättestupa, när de blefvo gamla; – världen hörde ju ungdomen till, man skulle älska, lefva och njuta, medan man var ung; när man blef gammal, var det för sent. Han stod däruppe på klippan och betraktade den praktfulla solnedgången, såg hur de röda, gullfärgade molnen med blå och grönaktiga förtoningar allt mer utbredde sig öfver horisonten, det var som stode hela himlen i låga, och hur slutligen solen som ett glödande klot sjönk ner i hafvet. – Hur bränningarna fräste därborta, hur högt de slog öfver Pater-Noster skären. Nu tändes fyren – den blixtrade till – nu var det mörkt – nu blixtrade den – nu mörkt. Nej, nej! Han ryste. Hvar var han?

Åh, nu kände han igen sig. Han var nästan framme vid kruthuset, han hade verkligen gått rundt omkring ön. Därnere, därnere var bänken. Han såg den från höjden, där han stod, han såg, att de suto där, han kände igen hennes stora, hvita hatt. – De väntade väl att månen skulle komma högre upp, den sken nu öfver klipporna därborta och speglade sig i vågorna, det var liksom ett brutet silfverljus, en bred, halft krossad strimma i hafvet, som var oroligt.

Han gick närmaste vägen hem. Där, i hans rum på den röda bordduken glänste ett par hvita kort. De hade således varit här hos honom – det var bra, att de ej råkat honom, förr än han hunnit lugna sig, sätta sig in i det oundvikliga, blifva sig lik. Han gick fram till det öppna fönstret. Den starka tångluften strömmade in, hvad här var ljust i månskenet! Han kunde tydligt läsa, hvad som stod skrifvet på det ena kortet, hennes kort. Under namnet stod med den fina, spetsiga, engelska handstilen: ”Jag har kommit för att ge *farbror* den kyss, jag är skyldig honom för all hans godhet och vänlighet, som Hugos hustru en gång hoppas kunna gengälda med ränta.”

Det var snällt af dem att de kommit ihåg honom i sin lycka, att de brydde sig om honom! *Farbror, gamle farbror*, han upprepade orden ett par gånger, så suckade han djupt och gick in i det andra rummet, det, som ej vette åt hafvet. Han skulle akta sig att glida in i månskensstämning, det passade blott för de unga, *de lyckliga*.